

Życzliwość

Cele warsztatu

1. Uświadomienie uczestnikom istoty wartości, jaką jest życzliwość, jaki jest jej wpływ na jakość życia poszczególnych osób, na wspólnotę, budowanie społeczeństwa obywatelskiego.
2. Pokazanie różnych aspektów życzliwości i jej związku z innymi wartościami (z szacunkiem, uczciwością, odpowiedzialnością, mądrością, solidarnością itd.)

Materiały: opowiadanie Pawła Beręsewicza „System” ze zbioru „Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach”

Dodatkowe informacje: potrzebne będą materiały takie jak kartki A4, długopisy, flamastry, szary papier lub flipchart, taśma malarska, karteczki samoprzylepne (post-it). Ławki można ustawić w formie wspólnego stołu lub usiąść w kręgu.

Czas: 90 minut

Przebieg zajęć krok po kroku

1. Czytanie opowiadania "System" [20 min]

Prowadząca/Prowadzący czyta opowiadanie Pawła Beręsewicza „System” ze zbioru „Gorzka czekolada”.

2. Dyskusja: [15 minut]

- o czym jest opowiadanie?
kiedy i gdzie się odbywa akcja opowiadania?

jakie były najważniejsze zwroty akcji?

jak wyglądały stosunki między ludźmi na początku opowiadania?

czy taki świat jest możliwy, czy chcielibyśmy w nim żyć?

co się zmieniło w świecie narratora, gdy zaczął mu pikać terminal?

czego dowiadujemy się o organizacji społeczeństwa, w którym funkcjonował System?

jak wyglądał świat przed Wielką Reformą i wprowadzeniem Systemu? Czy przypominał naszą rzeczywistość? Czy był lepszy?

co zmieniło w sposobie myślenia i działania bohatera spotkanie ze staruszką?

dlaczego bezinteresowna pomoc wydawała się Kowalskiemu niemożliwa?

3. Czym jest życzliwość [10 minut]

o jakiej wartości mówi opowiadanie? (zapisujemy na tablicy propozycje uczestników)

czym jest życzliwość? (wypisujemy wszystkie propozycje, wspólnie układamy definicje życzliwości – opis istoty/sedna tej wartości)

Na koniec przedstawiamy definicję życzliwości i porównujemy z propozycjami uczestników:

ŻYCZLIWOŚĆ to bezinteresowna pomoc innym, uprzejmość i cierpliwość wobec nich, troska o ich potrzeby i gotowość do ich zaspokojenia. Wyraża się dobrą wolą, wynika z sympatii i zaufania do ludzi, z przekonania, że są dobrzy, a ich potrzeby – ważne. U podłoża tej wartości leży też wiara, że możemy na siebie wzajemnie liczyć oraz przekonanie, że nie należy własnych interesów przedkładać ponad dobro innych ludzi.

Współpraca, solidarność i wzajemna pomoc sprawiły, że ludzie stali się najbardziej skutecznym gatunkiem na Ziemi. Neandertalczycy, choć silniejsi, wyginęli, gdyż byli samotnikami.

4. Pytania do rozważenia w 4 grupach: [15 minut]

Każda grupa dostaje jedno zagadnienie i opracowuje je przez 3-4 minuty:

- czy życzliwość powinna być świadczeniem/transakcją w rodzaju „coś za coś”?
- jak wyglądałby świat całkiem pozbawiony życzliwości?

jak wyglądałby świat, gdyby wszyscy umieli być bezinteresownie życzliwi?
z jakimi innymi wartościami łączy się życzliwość? Czy jest możliwa bez szacunku,
odpowiedzialności, pokojowości, uczciwości, solidarności itd.?

Każda grupa przedstawia wyniki swojej pracy.

5. Projektowanie własnych terminali [20 minut]

Prosimy uczestników, aby na kartkach zaprojektowali swoje terminale, a następnie
ćwiczymy „wzajemną życzliwość” wg. zasad Systemu.

Każde swoje życzliwe zachowanie uczestnik zaznacza na swoim terminalu – przyznaje
sobie za nie punkty, by potem je symbolicznie „spieniężyć” (otrzymać bon, nagrodę – np.
zakładkę, płytę CD).

Prosimy, by do następnych zajęć nt. wartości uczestnicy zaznaczali w swoich
terminalach wszystkie akty własnej życzliwości wobec innych i przyznawali sobie
za nie punkty.

PODPowiedź

Na następnych zajęciach zapytajmy uczestników, czy zbieranie punktów za życzliwość przyniosło
im satysfakcję. Niech się podzielą szczerą refleksją, czym kierowali się podejmując pozytywne
działania na rzecz innych?

- czy była to motywacja czysta i szlachetna czy interesowna?
- czy ważne było to, że będą mogli wykazać się przed grupą dużą liczbą punktów?
- czy mieli pokusę rywalizacji z innymi o pierwsze miejsce w rankingu „łowców punktów”?
- czy po zajęciach na temat życzliwości uczestnicy mają większą świadomość potrzeby
życzliwości w relacjach między ludźmi i częściej świadczą ją innym?
- czy uczestnicy zaobserwowali wzrost życzliwości innych osób jako odpowiedzi na ich
własne życzliwe zachowania? Czy ludzie odpowiadali życzliwością na życzliwość?
- czy my sami – i w jaki sposób – możemy wpływać na wzrost życzliwości na świecie?
- czy praktykowanie życzliwości jest trudne?
- jak czuli się uczestnicy praktykując życzliwość i doświadczając życzliwości ze strony
innych?

6. Podsumowanie (propozycje projektów społecznych) [10 minut]

Copyright 2018 [Fundacja ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom](#). Utwór ten dostępny
jest na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe CC-BY](#)

Prowadząca/Prowadzący pyta uczestników, co mogliby zrobić, by zwiększyć życzliwość w bliższym i dalszym otoczeniu i w jaki sposób.

Pomysły na projekty społeczne zapisywane są planszy, a następnie przenoszone do aplikacji Padlet. Mogą być wykorzystane przy kolejnych projektach zmiany społecznej.

